

R. Aq. Card. bened.

Veronic.

Papav. aa. ʒiʒ.

C. C. citrat. ʒj.

Mixt. simpl. gutt. xxv.

Sacch. perlat. ʒj. Misc.

*S. Brust- und Herzk. Wasser fleißig 2.
Löffel voll.*

*Subinde horis vespertinis dari potest
mixtura ex conserv. rosar. diascord. &
Liq. C. C. succ. ad gutt. 7. 9. 11. in potu
ordinario propinari potest.*

C A S U S L X X I .

Febris Hungarica, die Haupte Schwachheit.

*Nobilis ex Hungaria rediens calore febrili corripitur, urget sitis
cum vigiliis, oculi torvi sunt, adest tremor artuum & lin-
gua, urina parum à statu naturali declinat, largam pati-
tur narium hæmorrhagiam, lingua sicca est & squalida,
delirat.*

Hic Nobilis laborat morbo in quo plus malignitatis quam caloris deprehenditur, hinc ipsum non vocamus febrem ardentem sed Hungaricam, vulgo die Haupte Schwachheit / quæ inter milites plerumque grassari solet: Oritur autem antecedenter ex squalore aëris, ranciditate alimentorum, denegata insensibili transpiratione, quæ fortè potior causa est, milites enim noctu cubant sub

dio. Causa proxima est quidem etiam turbatio mixtionis sanguinis, sed hic morbus peculiarem putrilaginem in primis viis & ipso ventriculo sibi vendicat, & pro varietate humorum in primis viis putrescentiam variatur ipsa symptomata: un-

de sæpius quot subjecta tot species morbi Hungarici.

Infectio fit per atmosphæram, cum corpora illa morbosa emittant effluvia atmosphæram constituentia, hinc si alius ingrediatur simili corripitur morbo.

Non difficile est hoc explicare si attendamus, quod si lepus vel per momentum calcaneis attigerit terram, post se effluvi-um ibidem relinquat, à quibus spiritus canis sagacis novam accipiant determinationem.

Nolo ulterius excurrere, cum jam alibi de his actum sit.

Morbus hic facile cognoscitur, adest delirium soporosum, in nonnullis tamen furor supervenit.

Lingua

Lingua admodum seca est, unde Medicus in principio etiam morbi nunquam discedat ab ægro nisi prius linguam inspererit.

In plurimis hæmorrhagia narium non critica sed symptomata contingit, quod pessimum est signum, ita etiam si hanc febrem diarrhœa concomitetur.

Quoad prognosin observandum, prædictiones hic admodum esse incertas, cum signa salutis & mortis hic sint infida: Unde Medicus nunquam debet promittere reconvalescentiam, sed semper adstantes inter spem & metum dubios tenere.

Quæritur, an hic purgandum sit? Cruditatis indicat & malignitas prohibet: hinc melius confluitur ægrotanti si constantibus vitibus lene saltem vomitivum exhibeatur, quod ultra tres vel quatuor vomitiones non cieat: Tutius enim est à purgantibus abstinere, præsertim ubi pulsus est citatior, qui si magnus tunc in principio lene catharticum à Medicis præscribi solet.

Purgantium vicem supplere potest enemata quod per intervalla applicetur.

Sudorifera itaque hic omne ferunt punctum, interpositis cardiacis & alexipharmacis.

Quoad V. S. eam rard administramus, cujus usus in hoc morbo rationi & experientie contrariatur.

Quod si videas ægrum esse plethoricum, morbum admodum recentem, in gratiam adstantium ad ℥iij. vel iv. sanguinem extrahi curato: post ubi ardor linguæ, incidatur ranula vena sub lingua.

Externæ statim vesicatoria carpi manuum applicanda, quæ ut in aliis malignis morbis ita & hic felicissimè opitulantur,

Rec. Lap. bezoar. orient. gr. viij. f. pulv. detur cum aq. Card. bened. addito tantillo aceri bezoarici.

Rec. Pulv. panomic. rubr. ℥ss. Salvolat. viperarum gr. v. Misc. f. pulv. pro i. dof.

Salia enim volatilia & acetum semper addi debent ubi sopor adest, è contra ubi vigiliæ & deliria disascard. ℥. diaphoret. & Cinnabaris dati debent. Pro pauperibus.

Rec. Spirit. Vin. prophylact. Peste Brandwein ℥iij. ad ℥ss. S. Schwigtranc / pro i. dof.

Vel

℞. Aq. scabios. Card. bened. aa. ℥iij.

aceti Bezoard. ℥ij.

Theriac. ℥ss.

℥ diaphoret. ℥ij.

camphor. gr. iij.

Syr. liberantis ℥j. Misc. D. S. Schwig-Tranc davon alle halbe Stunde 2. Löffel voll.

℞. C. C. usstippe.

℥ diaph. aa. gr. xv. Si autem adsit diarrhœa terra sigillat. substatuatur.

Inter cardiaca hæc sunt præcipua, Tr. bezoart. detur in potu ordinario, Tunc

℞. Aq. C. C. citrat.

contra febrem malign.

cerasor. nigr. aa. ℥ij. hoc morbo correpti facile fiunt epileptici.

Epilept. L. ℥iij.

Confectio de hyacinth. ℥j. vel ℥ss.

Spir. destill. gutt. xij.

Ft 3

Syrup.

Syrup. acetosic. citr.

Liberantis aa. ℥℥. Misc.

S. Kräftige Herb: und Haupt: Stärck:
ung/ Detur sæpius. Vel

Recipe, Flaved. cortic. citri recent. ℥ij.
Sem. citri.

Card. bened.

aquileg. aa. ℥j.

myrrha el. ℥j.

amygd. de excore. ℥j.

Contulis affunde aquæ scortizonæ

Card. bened. aa. ℥ij.

fiat f. a. Emulio, cui adde

Aquæ C. C. citrat. ℥℥.

Cinamom. opt. ℥℥. edulcoretur
parum saccharo perlato.

D. S. Kräftige Perlen: Weich davon
alle Stund 2. Löffelvoll.

Pro pulsibus

℞. Aq. Hercul. Sax. cum camph.

semper iv. aa. ℥vj.

acetirofati.

ruta.

fl. iunic.

rubri id. ei aa. ℥ij.

aq. pro epithem. cord. ℥j.

spec. pro epith. cord. ℥ij.

Theriac ℥j.

Di ppt. ℥℥. Misc.

D. S. Mixtur auff die Puls.

Plantis pedum rasura raphani singulis
horis murantia imponatur.

℞. Ferment.

Sapon. nigr. aa. ℥℥.

Siwapi ℥j.

lapid. prunell. ℥ij.

aceti q. s. fiat cataplasma.

D. S. Nuffschlay auff die Fußsohlen

Pro carpis manuum.

Recipe, Cortic. med. ramar. mus. jug-
land. ℥℥.

lapid. prunell. ℥ij.

Contusa cum aceto Bezoardico & a-
quâ rosar. imponantur carpis manuum,
sic aliquando excitatur vesicula, vel cutis
saltem parum adurit.

Pro Faucibus.

Recipe, Aq. Fol. quercus ℥x.

Nitri ppt. ℥℥. Muc.

S. Burgel: Wasser.

Linguae imponatur trutulam lardi,
vel lapis prunellæ, aut linatur mucilago
seminis psyllis vel cydonior, vel os eluatur
aqua & aceto.

De opiatis Quæ. Resp. summâ præ-
dentâ hic opus, tubinde tamen aliquot
gt. Tr. Opn admisceri possunt cardicis,
præsertim ubi incompefcibilis hamorr-
hagia vel furor adest.

Ultimo huic symptomati debellandi
imponatur gallina nigra recens dissecta.

Pro potu ordinario commendatur se-
quens potio.

Recipe, Sacchari ℥ij. coque parum
cum Mens. jß. aquæ fontanæ, remota
ab igne injice duo poma citrea in taleo-
lâ dissecta nucleis exceptis seu semini-
bus, rasura C. C. vel C. C. isti ℥℥. stent
in cella donec refrigerant.

Si æger admodum languidus sit, sem-
per aliquot cochlearia vini addi possunt
Quo potui ordinario.

CASUS

C A S U S L X X I I .
Febris petechialis.

Filia Professoris corripitur febre continua cum alvi fluxu, erumpunt maculae in facie praesertim & in brachiis, delirat, per aliquot dies in profundo jacet sopore.

Dicitur febris petechialis, quod purpurae maculae in superficie apparent, oriuntur haec ab alio gradu secessionis à se invicem partium sanguinem constituentium.

Aliae coagulationes sunt in sanguine si spiritus ☉ affundatur, aliae, si acerum &c.

Est autem hic morbus admodum periculosus propt. alvi fluxum, sunt enim contrarii motus unus ad centrum alter ad superficiem.

Quapropter statim ad alexipharmaca confugiendum: Convenit autem lapis bezoar, mixt. alexipharmaca, ▽ pro epithemate cordis & pulsuum, & sic circa diem vigesimum demum reconvalescit.

Omnibus pulveribus sudoriferis vel cardiacis admiscenda myrrhae aliquot grana, pro dosi.

℞. Aq. & succo rubi Idai.

C. C. citrat. aa. ℥ij.

sord. Saxon. ℥j.

succi citrivi rec. express. ℥ij.

confect. alkerim. ℥j.

Syr. liberantis ℥j. Misc.

℞. Mixtur gegen die Hitze und Mattigkeit alle Stunde 2. Löffel voll.

Ad expellendas maculas.

℞. Radic. Scorzoner. ℥ij.

acetos ℥j.

Herb. Card. bened.

scabios.

Galega.

scord. aa. mj.

Rasar. C. C. ℥ij.

Flor. borrag.

tunic.

rosar. aa. p. j.

Flaved. Cort. citri ℥ij.

Sem. citri ℥j.

card. bened. ℥ij.

Coque in l. q. aquae fontanae.

℞. Colature ℥ij. adde

confect. alkerim. ℥j.

Syr. corallor.

liberantis aa. ℥j. Misc.

D. S. Aufstreibender Trank davor alle Stunde 4. oder 5. Löffel voll.

℞. Aq. fontan. pane correct. ℥ij.

Vini non sulfurati. ℥ij.

Succi cydonior. opt. ℥ij. Misc.

S. Trank nach Belieben zu trinken.

CASUS

CASUS LXXIII.

Heetica.

Pastor 30. aliquot annorum diu de molesto creatu havis matutinis & materia viscida reiectione conquestus, sensim emaciari cepit, sui tamen negligens pergit vacare muneri, tandem post pastum plus solito semper incalescit, superveniunt sudores nocturni cum atrophia totius & siti intensiori.

TRes hujus Febris constituuntur gradus: In Primo difficulter cognoscitur, sed facile curatur: in Secundo cognoscitur facile sed difficilime curatur: in Tertio à quovis facile cognoscitur sed nunquam curatur; colligitur vero tertius gradus ex facie Hippocratica.

Vir hic laborat febre heetica & quidem non amplius incipiente sed confirmata, quæ facile cognoscitur sed difficilè curatur, cum è contra in principio difficilimè cognoscatur sed facillimè curetur.

Causam quod attinet verisimilius nobis videtur semper præcessisse inflammationem in parte aliqua vel nobiliori vel ignobiliori in suppuratione versam, unde pus illud recens semper generatum in occulto hoc ulcere si ad sanguinem deveniat crasin & mixtionem ejus pervertit, hinc & ipse ventriculus tandem segnior in suo officio, & assumta in cremorem puri similem transmutat. Hinc variae species heeticae oriuntur, si enim ulcus sit in pulmonibus erit heetica pulmonum, sive phthisis, si in hepate vel renibus erit heetica hepatis vel rerum; jam si

in solida aliqua parte vel alibi abscessus lateat, Medicus certò quidem locum affectum dignoscere nequit, interim tamen rectè concludimus heeticam à nulla alia causa produci & foveri posse.

In Prognosi Affectus hic est periculosus tum ex natura morbi, tum ex ægri conditione; Pastores enim catarrhis sunt obnoxii & facilè fiunt phthifici: Itaque quamvis exigua vel nulla reconvalescentiæ spes adsit, tamen in solatium ægrotantis quædam præscribemus.

Curatio autem consistit in eo ut 1. sanguinis & lymphæ acris, & viscida intemperies corrigatur acris corrigatur, 2. ut ulcus ubicunque lateat mundificetur.

Priori indicationi satisfaciunt alcalina temperata, emulsiones vel destillata aquosa vel lacticia. Posteriori vulneraria & stomachica temperata: v. gr.

℞. *Antih. Poterii* ℥i℥. æger si sit dives.

Sacch. sat. ℞j.

Camphora gr. iij. pulv. S. Pulver ter de die sumendus quantum cuspis cultri capit.

Hinc

Huic pulveri semper aliquot grana *Sa-
lis armoniaci depurati*, pro dosi admi-
scentur.

Vel dentur *Species diamargarit frigi-
da* ad ℞j. Vel *Margarit* ad ℞℞.

Dati quoque potest *Spir. C. C. cum
gummis* ad gr. viij. in potu ordinatio.

Recipe, *Aq veronic. ex succ. destillas.
Tussilag. ex succo.*

Endiv.

Lactuc. aa. ℥ij. Misc.

S. Wasser zum Pulver.

Recipe, *Destillati antih. apud Schröd.
vel Myns. descript. partem dimidiam S.
destillatum ad 3. vel 4. cochlearia ter de
die.*

*Aqua antihæctica Timai à Guldens-
Flee* ter de die sed recens destillata detur
ad cochlearia 4. vel 6. Destillandis ad-
dantur albumina ovi.

Recipe, *Oc. canc. contus. ℥℞.*

Herb. Veronic.

alchymill.

Lentis palustr. aa. mj.

Passul. maj. ℥℞.

*rad. Chin. ℥vj. Incisa coque c. lacte
aqua fluviali. Colat. & ℥℞℞.*

adde *Syrup papav. err. ℥j. Misc.*

S. Heilender Franck.

Recipe, *Tinct. antiphth. (quæ expers o-
mnis acrimon.) ℥ij. S. ℞℞ xx. grt. cum
aqua pulmonum vituli.*

Externè pro spina dorso ol. ranarum,
unguentum resumptivum vel butyrum
cancerinum commendatur.

Tandem ad lac contugiendum quod
loco potus & ciborum exhibendum.

Si post usum lactis sitis remittat, bo-
num est signum.

Potus Thea præfertur potui *Coffe*, in
hoc enim sal est magis acre & adustum.

CASUS LXXIV.

Febris inflammatoria puerperarum.

*Puerpera post laboriosissimum partum in Museo non calefa-
facto haustum vini frigidi sumit, corripitur circa quar-
tum puerperii diem levi quodam horrore subsequente ca-
lore & dolore intensissimo lateris dextri, spirat difficulter,
symptomata sequentibus diebus ingravescunt, lochia par-
cè fluunt, venter intumescit, supervenit stupor ex improvi-
so die octavo moritur.*

Puerpera hæc morbo laborat acuto contraxit ex admissio aëre frigido, qui fa-
cilius nocet puerpetis quam aliis, quia
egent

ff

egent copiosiori transpiratione, & quod ipsarum sanguis ad cogulationem magis pronus sit.

Cum enim lac antea ad uterum pro nutritione foetus fluens nunc sanguini confundatur, majori certe sanguis opus habet ventilatione quam gestationis tempore.

Porro cum lac illud vel aliis heterogeneis impuritatibus inquinatum sit in utero vel temporis diuturnitate acorem contrahit, totam M. S. si ad eam deferatur, ad cogulationem, restagnationem & polyopolam concreationem disponit, hinc est quare tot ægritudinibus puerperæ obnoxia sint v. gr. angina, phrenitidi, peripneumonia, pleuritidi, dysenteria, vasiolis &c. inter quæ symptomata promitiori adhuc habenda est dysenteria, quia est excretio viis muliebribus vicina, deinde quia sanguis in hac excernitur non ut in aliis inflammationibus ubi retinetur.

Pauci Practici satisfaciunt in describendis morbis puerperarum, omnibus itaque præferimus Riverium, de morbis acutis puerperarum & Etmüllerum de regimine puerperarum, quippe ad tria potissimum attendere debemus in cognoscendis & curandis puerperarum, morbis, nempe 1. ad lochia intuitu quorum omnia frigida, omnia adstringentia vitare debemus. 2. ad lac ab utero ad sanguinem nunc regargitans, intuitu cujus dixta debet esse tenuissima, 3. ad uterum vulneratum, intuitu cujus omnes animi passiones omniaque frigida vitanda, debent enim puerperæ tractari instar graves lauciatorum.

In Prognost observandum, quemcunque puerperatū morbum esse periculo-

sum, & febres acutas citò illas interire.

Interim quamdiu functiones An. bene sese habent & cerebrum ritè est dispositum, faustum sperare licet eventum: Verum, si de tinnitu aurium, vertigine, sopore, delirio, risu, fatuitate, auditus difficultate conquerantur, aut similia signa facultatis An. labefactatae observentur ad unum ferè omnes moriuntur.

Mirum est quod quandoque lochia ritè fluant & reliqua omnia bene sese habeant, nihilominus tamen febris acuta accedat: Nempe observare debemus febres acutas puerperarum oriri vel ex lochiorū suppr. vel ex humorum pravortū tempore gestationis collectorum in ipso partu agitatione & cum sanguine permixtione: Vel ex secundinis retentis vel integris vel frusto remanente. 3. ex mala administratione lex rerum non-naturalium.

CURATIO 1. instituitur V. S. si fuerit necessaria in pede: 2. medicamentis sanguinem coagulatum dissolventibus, lochiorum fluxum promoventibus & diaphoresin facilitantibus, plus enim hic malignitatis h. e. inflammationis & lochiorum fluxus habenda ratio quam caloris, quod optimè notandum; unde nunquam propinamus frigida: Itaque nostræ huic puerperæ sequentia commendamus.

Recipe, Rasur C.C. ℥i℥.

rad. Levistic.

Taraxac. aa. ℥℥.

℞. Calendul.

Cheiri.

anthos aa. p.℥.

Cassia lignea ℥ij. Incisa grossè
D.S. Species pro nodulo po-
tius ordinario injiciendo.

Recipe,

Recipe, C.C. f. Δ ppt.

§ diaphor.

Cinnab. nativ. aa. gr. vij.

Castor. gr. j. f. pulv. S. Schwib.

Pulver/pro r. dof.

Recipe, Pulv pannon. rubr. gr. xv.

Myrrh. rubr. gr. iij.

Bezoar. orient. gr. iv. f. pulv. S.
ut ante.

Recipe, Aq. Puleg.

Calend. aa. ℥iij.

hysterio. f. castor. ℥j.

Tinct. §. ℥ss.

Sacch. perlat. ℥iij. S. Mixtura:
singulis horis dentur aliquot
cochlearia.

Clysteres non nisi blandiores sed rati-
us tamen applicari debent.

Elixir. Proprietatis, Spir. Corn. cervi
compositus, Spiritus cephalicus cum a-
qua chærefolii, sæpius possunt dari, ac
Sperma ceti crebro quoq; sit in utro ad ℥j.

Externa omnia debent esse carmina-
tiva.

Recipe, Unguenti de albaa ℥vj.

Carminat ℥iij.

℞ still. absynth.

Chamomill.

succin. aa. gtt. iij.

Sperm. ceti ℥j. Misc. f. Ungu. pro
latere affecto.

De potu ordinario Queritur?

Resp. Dicimus primis diebus quando
non ægotant abstinendum esse ab omni
potu, in cuius locum substitui debent ju-
scula tenuia. Elapso hoc tempore & si fe-
bri corripiantur detur decoctum hordei
cum tantillo cinamomi vel cassia lignea
paratum, vel decoctum galang: quod
egregium est sed ingrati saporis, vel de-
coct. citri Mysc. rasur. C.C. paratum.

Hæc si probe observaveris omnes
puerperarum morbos, qui curari pos-
sunt, curabis.

CASUS LXXV.

Tormina alvi, vel colica infantilis.

*Infans bimestris à prima natiuitate alvi siccioris jam ab ali-
quo tempore subinde vagit, noctesq; clamoribus & in-
sommis transit cum corporis contorsione, subinde flatus
erumpunt, & alvi excrementa sunt viridescencia &
mucosa: Quer. Quo morbo hic infantulus laboret, &
qua remedia sint applicanda.*

CAusa est pituita acida & acris à su-
perueniente bile in intestino duode-

no non satis attenuata, & rarefacta unde
nō solum ab acrimonia acida intestina ro-
duntur

duntur, sed à flatibus etiam crassioribus distenduntur & dolor atrocissimus excitatur.

Mucus ille acidus ortum suum debet diætæ matris, quia prægnantes rarius abstinent à fructibus horreæ, embammatis, acidis, vino &c.

Symbolum suum conferunt lac nurricis ad coagulationem pronum, pulmenta viscida & fortè etiam quòd à frigore non benemuniatur.

Malum hoc satis contumax & quandoque fores pandit febribus vel insultibus epilepticis.

Curatio consistit in visciditatis & aciditatis correctione, flatuum dissipatione, & pituitæ acidæ evacuatione.

His satisfaciunt enemata: v. gr.

℞. Decoct. fl. Chamomill. c. malva ℥iij. ℥.

Terebinth. vitell. ovi solut. ℥j.

Liq. CC. succinat. gutt. vj.

Sacch. rubr. ℥ß. Mil. f. Enema.

Contra flatus.

℞. Aq. menth. ℥ij.

fenicul. ℥j.

Spir. ☉ optime dulc. gutt. v.

EE. citri saccharin recent. ℥j. Misc.

S. Grimmen. Wasser einen halben Löffelvoll zu geben.

Recipe, Syrup. chamomill. ℥vj. aq. Tilia parum Misc. S. Grimmen.

Safft zuweilen den Kindern etwas davon zu geben.

Conveniunt quoque Salia volatilia, præsertim Sal. volatile, cornu cervi gr. ℥, vel tertia pars grani.

Ad corrigendum acidum acre.

Recipe, Cinnab. nativ. gr. ℥.

Crystall ppt. tertiam part. gr. j.

Pulv. Marchion. gr. j. pro i. dosi.

Per aliquot dies repetatur.

Recipe, Michrida gr. j. S. Mitridat pro i. dosi. Detur v. speri.

Recipe, Oc. cano. gr. ℥ß.

Bezoart. orient. gr. ℥.

Theriac. celest. tertiam partem gr. j.

Fiat Pulv. pro i. dosi. Detur vesperti.

Recipe, Unguenti de althea. ℥iij

Carminat ℥ij.

Ol. Philosoph. ℥ß. Misc.

S. Saibe zum Leibe.

Recipe, Herb. Menth.

Calamenth.

Puleg.

Serpill. aa. mj.

Bacc. lauri.

junperi.

Sem. anisi.

carui.

Cumini aa. ℥i.

ff Chamomill. w. ℥. Incisa grossè

D. S. Species zu 2. Säcklein / coquantur c. vino & imponantur ventri.

Ad alvum laxandam inspergatur pulv. pulv. sem. anisi, vel muscerda passerum, ℥j. una aut altera manna solvatur in pulte; vel detur sperm. ceti ℥ß. vel ol. amygd. d. ad ℥ij. vel Syrupi rosar. solut. ℥j.

Ipsi Nutrici detur sicutur a proprietat. Mynsicht. essent. carminativ. Wedelii. liquor. Corn. succinat. Spir. cephalicus. Corn. cervi. compositus ad guttulas xi. vel xv. vel Sal volatile Sylvii.

Nutrix vitate debet acida, frigida, viscida.

CASVS

CASUS LXXVI.
Dentitio difficilis.

Infans septimestris febricitat, papillas mammarum quandoque mordet, digitos inserit ori, tandem epilepsia corrigitur.

RE&E judicamus hunc infantem laborare dentitione difficili, atque ob hanc febricitate & epilepsia corrumpi.

Febris continua ortum suum debet partim dolori, partim tumori inflammatorio in gingivis, ab utraque enim causa sanguis turbari potest.

Febris etiam ortum habere potest ex saliva acriori facta & continuo deglutita, hinc vomitus, diarrhoea, ipsaque febris.

Ipsa etiam epilepsia vel ex nervo circa radicem dentis exitum tentantis oritur, vel ex acido aliquo, in cerebrum effuso & spiritus an. turbante.

Circa mensem septimum erumpere solent dentes, nunc quidem citius nunc tardius, & horrenda quandoque inducunt symptomata.

Medicus vocatus statim naribus offert spiritum *Salis armoniacae*. & rutam ex vino hotto, & tunc praescribit enema;

℞. Decoct. rad. pæon. ℥iij.

aq. Carminat. ℥j.

Liq. C. C. succinat. gtt. viij.

Salis Tartar. gr. iv. Misc. f. Enema.

Post patoxyimum immediatè exhibet, ut

℞. Specif. cephal.

*Glaciei maricæ, gr. j. f. pulv. pro
i. d. Detur c. aq. ceræ forum nigrorum*

Capiti imponatur *empl. epilepticum*. & dosis hujus pulvis aliquoties repeti potest, cetera quoque disponit Medicus quæ respiciunt nutricem, huic enim conveniunt *carminativa* & quæ lacis coagulationem impediunt.

Medicus quoties accedit ad infantem ægotantem secum perpendere debet an morbus iste forte ex dentitione, vel ex instantibus variolis ortum trahat.

Si ab instante dentitione ægotare videatur, tum oculi cancri de collo suspensi, vel glosso petra promoverent dentitionem.

Præstat tamen frustum lardi quo dentes sive gingivas sæpius fricent.

Willisius ad averrenda graviora symptomata commendat vesicatorium in auctia.

Gingivæ illinantur butyro recenti, cerebro leporino, sanguine à crista galli caute, conveniunt etiam lotus in mala affecta.

G g 3 CASUS

CASUS LXXVII.

Tussis stomachalis.

Puer unius anni vehementissima laborat tussi cum suffocationis metu, superveniunt vomitus.

HÆc tussis est tussis stomachalis ex cruditate pituitosa & acida, in consensum trahitur diaphragma, & tussis vix sedari potest nisi aliquoties vomuerit infans, tunc enim aliquamdiu silet.

Vulgaria dulcia & lambitiva hic plus nocent. Plus valet mixtura similis.

Rec. Ag. fl. acaciarum ℥iſs.

Menth. ℥iij.

Epilept. L. ℥i.

Liq. C. C. succinat. gr. xij.

Diacod. liqd. ℥ij. M. Detur cochlearium.

Subinde exhibeatur C. C. ph. ppt. ad gr. iij.

Commendamus etiam arcanum duplicatum sæpius sumendum à grano ad grana duo cum anatica portione coraliorum.

Ventriculo imponatur emplastrum de Tacamahaca.

Semper admiscenda Tr. carminativa & internè & externè.

Subinde etiam sperma ceti exhibendum cum pulte. Pulvis feminis anisi pul-
ti quoque semper adspargatur.

Saccharum hordeatum vel hordei ex mucilagine hordei & saccharo paratum valde commendatur.

Plantis pedum inungatur axungia lucie piscis, vulgo Necht. Schmalz, vel sebum cervinum.

Nutrici præscribatur decoctum pectorale Augustanorum. Velliqu. corn. cervi succinatus, vel spir. Corn. cervi. in potu ordinat. dentur.

CASUS LXXVIII.

Alvi fluxus.

Infantulus nondum bimestris alvi fluxu laborat, excrementa sunt aquea, serosa, caro totius corporis flaccescit.

Alvi fluxus in infantibus tenellulis oritur vel à nimia lactis fusione, vel ob insensibilem denegatam transpirationem, quæ copiosissime fieri debet in infantibus si secunda frui velint valetudine

hinc videmus quod plures sordes colligantur in ambitu corporis infantilis quam adulti.

Talis diarrhœa si sit cum vomitu vel febrî, admodum periculosa est, & spatio aliquot

quot dierum infantes ad summam redigit
maciem, & nisi maturè manus medica ac-
cesserit, ad interitum.

Egregiè autem hic juvant pulveres ab-
sorbentes addito pro ratione ætatis gr. ℥.
vel integro salis alicujus volatil. v. gr.

Rec. C. C. *ustigr.* ij.

Sal. volat. C. C. gr. ℥. Misc. f. pulv.
pro i. d.

Vel

Rec. Pulv. cord. precios. gr. iij.

Theriac. celest. gr. ℥. M. f. pulv.
pro i. dos.

Rec. Specif. cephal. sive hujus loco oc-
ul. gr. ij. vel plura pro ratione
ætatis.

Cryst. all. mont. ppt. gr. ℥. fiat pulv.
cujus dosis augeti potest ad gr.
j. vel. gr. ij.

Pro *scrobiculo cordis* commendatur
balsamus stomachalis, vel *empl. de crusta
panis*.

NB. Infantibus valetudinatis sapius
ejusmodi pulveres in aliis etiam morbis
dari debent, quia omnes ipsorum morbi
ut plurimum sunt ex primis viis, vitio vel
bilis vel succi pancreatici vel utriusque
orti.

Inter ea nuttici commendanda sunt
juscula hordeacea aliaque, & ferid impe-
randum ut abstineat à largiori potu &
carnibus.

CASUS LXXIX Variolæ.

*Puer sex annorum conqueritur de capitis dolore, oculi lachry-
mantur, pulsus celer, calor totius, sitis urget, tussis vehe-
mentissima corripitur: rogatus quid doleat, dicit se
dolore dorsi admodum vexari, sæpius sternutat, die
morbi tertio macule pulicum morsibus similes erum-
punt.*

EXTRA omne dubium positum est, pue-
rum hunc febricitare & quidem sine
intermissione, cum autem speciem febris
continæ in infantibus nunquam deter-
minare debeamus, nisi prius sciverimus
an variolis laborat nec ne: & semper
hujus morbi suspicio Medici animo ob-
versari debeat; hinc cum non solum au-
diamus plures infantes in eodem loco ex
variolis ægrotare, sed multa etiam in hi-

storia morbi deprehendamus signa &
phenomena quæ variolas comitari so-
lent, quia sunt dorsi dolor, oculi humidi
&c. dicimus & hunc puerum variolis
correptum esse.

Causa materialis est lac in utero mater-
no haustum & in tubulo aliquo obstra-
cto reservatum, quod successu temporis
insignem aliquem acorem & malignita-
tem contraxit.

Causa

Causa occasionalis est peregrinus æther vel desuper transmissus vel cum iniasmate ab alio ægrotante enisso, vel cum vino etiam communicatus, (quod quandoque fieri solet, post crapulam enim juvenes morbillis corripuntur:) qui lac corruptum è latibulo suo excutit & ad sanguinem propellit, unde mixtio admodum turbatur & plures partes chylosæ ab aliis separantur, acriores factæ ad ambitum corporis protruduntur & primo vascula minora sanguifera rodentes maculas, deinde fibras cutaneas dilacerantes pustulas producunt.

Hic morbus admodum *periculosus* est quia facillimè incuriâ vel inscitia ipsius Medici tum etiam adstantium effectus redditur, tum etiam quia facillimè in pleuritidem abit, vel dum sanguis circa præcordia vel etiam in respirationis organis stagnat, suffocationem subitanam infert.

Porro *periculosus* est affectus, quia ex inflammatione pustularum nova febris acuta & maligna oritur, quæ conceptam de reconvalescentia spem sæpe sapius tollit, ut ægrotantes in morbi declinatione, ubi jam prima febris victa videtur, ex hac nova febre moriantur.

Cæterum melius est si in principio morbi graviora statim deprehendantur symptomata, quàm si circa finem morbi proveniât ut epilepsia, motus convulsivi &c.

Circa Curationem Medicus vocatus ad ægrotantem qui variolis nondum laboravit, semper curiosus esse debet inquirendi in signa variolas indicantia, ne temerè fortè quid committat cuius damnum sit irreparabile, eoq; cautius procedere debet si jam alios simili morbo laborare sciverit. Phænomena pulcherrimè describit no-

bis *Rixius*, inter quæ dolor dorsi citra causam manifestam, qui oritur ab ebullitione sanguinis, unde arteria magna distenditur, *sternutationes*, *lachrymæ involuntaria*, *sussis*, principaliora sunt.

Hic affectus multa habet communia cum febre lymphatica, hinc etiam illi extra periculum versantur qui in variolis frequentissimè sputant. Nullum namque sputatorem in variolis vidimus môtte correptum.

Ubi jam medicus certus est de variolis, prospicere debet maturè oculis, faucibus & intestinis.

Ante quintum vel sextum diem non debet suadere sudores aut exhibere expellentia, post nonum diem ob novam febrem debet dare salina antifebrilia; & affectus hic tantam Medici pollicit prudentiam ut pauci Auctores Prædici hic satisfaciant, solo excepto Timæo à *Guldenstee* quem imitari possunt præsertim quoad diætam præscribendam.

NB. Adulti ferè omnes moriuntur phrenitici, unde his calor potius refrenandus, quàm calore lecti vel sudoriferis augendus. Nos huic nostro ægrotto sequentes commendamus formulæ:

℞. Rasur. C. C. ʒij.

sem. napi.

quileg. ʒij. increassant enim ne nimis partes à se invicem secedant,

terra sigillar ʒʒ. Quia plerumq; variolosi diarrhœa corripuntur.

ʒi. quileg. bellid. aa. p. j. His prospicimus pectori.

alb. grac. ʒj. ʒ ppt. ʒj. Incis. grossè D. ad nodulum injiciatur potui ordinario.

Quia

Quia facilè coincidit epilepsia in
promtu haberi potest sequens pulvis :

℞. *Cinnab. nativ.* gr. iij. *C. C. f.* Δ. gr. v.
fiat pulv.

℞. *Aq. C. C. citrat.* ℥vj. Detur cochlea-
tim pro lubitu.

Subinde detur *emulsio* non quæ ex-
pellat sed quæ impediatur effervescentiam.

℞. *Sem. melon.* ℥j. *Napi Citri Card.*
bened. aa. ℥j. contund. emul. c. aq. *C. C.*
citrat. fl. acaciar. aa. ℥iſſ. adde *sacchari*
perlaci ad gratiam, *D.* pro 2. dosibus.

Post diem nonum detur frequentissimè
Tinct. bezoart. in potu ordinatio, resistit
enim feбри, quæ supervenire solet die xi.
ex qua multi pereunt.

Variolæ sunt vel distinctæ, vel conflu-
entes, sed differunt ratione symptoma-
tum.

In adultis ingens in sudores adest pro-
pensio, primo statim invasionis tem-
pore.

Si infans ex improvise fiat epilepticus,
erit vel ex dentitione, vel variolis, quod
si variolæ statim appareant post insultum
epilepticum, erunt semper boni moris &
rarissimè confluunt.

Discretæ plurimum die quarto, rarius
ante illum apparent.

Variolæ, quæ sex postremis anni men-
sibus invadunt, nullas post se relinquunt
foveas.

In confluentibus febris, anxietas, vo-
mitus, immanius affligunt, præcedit læ-
pius diarrhœa, cum in discretis nunquam
observetur.

Confluentes tertio ut plurimum die
erumpunt, & quo citius apparent, eo
magis confluunt, pustulæ hæ non attol-
luntur in molem aliquam spectabilem,

sed sibi implicitæ habent se instar vesiculæ
rubræ, omnem vultum contegentis, qui
maturias etiam intumescit, post diem
octavum pustulæ ad fuscum vergunt co-
lorem.

Si confluentes variolæ conjecturatur,
dentur statim primis diebus blan-
diora quædam acida, v. gr. *Tinct. rosar.*
flor. aquileg. *Tinct. violar.* in potu ordi-
natio, & hæ iterum circa diem octavum
frequentius sunt exhibendæ. Dari pos-
sunt hæ *Tinct.* cum aqua expulsi va vel in
potu ordinario.

Utimur etiam alio quodam remedio
in forma liquida, quod à primis statim
diebus usque ad finem in adultis ad coch-
leare unum dari potest, quo ipso puto re-
convalescentiam, divina adjuvante gratia
certè promitti posse, utut gravissima ad-
sint symptomata, præcipuè autem hoc
remedium est dicatum inflammationi,
quo & externè uti possumus.

In suppressione urinæ, æget manibus
adstantium suffultus aliquoties obambu-
lare debet in cubiculo.

Malignitas ex variolarum frequentia,
non in toto corpore, sed in facie colligi-
tur.

In discretis symptomata quæ die octa-
vo accedunt, & in confluentibus quæ die
undecimo apparent, maximum habent
pondus vel ad vitam vel interitum.

Quo tumor faciei & manuum diutius
peristit, eo melius, sin tumor ille una
cum salivatione evanescat, prodromus
est mortis.

Mictus sanguineus qui in adolescenti-
bus sæpius super venit, indubitatus instar-
tis mortis testis, idem fatum prænuntiat
urinæ suppressio.

Hæ

Plures

Plures moriuntur ex calidiore regimine, quam à suscepto frigore, & rarius quidam moritur ex eo, quod variolæ primis diebus non eruperint, sed quod vel nimium eruperint, vel præmaturè detumerint.

Primis diebus æger more consueto est tractandus, quoad calorem musei & le-

æti, præsertim autem adulti primis diebus sibi cavere debent ab omnibus quæ humores exagitant, & minus nocet peccare in frigore quam in regimine calidiori. Primis itaque diebus caveant saltem à potu frigido, & nisi aliquid urgeat, abstineant ab omni remedio ad diem quartum.

C A S U S LXXX.

Vermes sive lumbrici.

Puer 6. annorum conqueritur subinde de alvi dolore, color faciei ut plurimum pallidus est, nisi quod per intervalla male rubescant, qui tamen color citò iterum perit, scalpit nares sæpius. Manus febricitantium instar calent. Somnus est turbulentus.

Vermes symptomatum horum Authores esse facile ex syndrome signorum patet.

Causa materialis sunt ova muscarum cum alimentis assumta.

Causa efficiens est calor putredinalis in primis viis. Rectè enim dicit Helmontius quod ubi putredo ibi lumbricorum sit patria.

Ætas verò hæc magis lumbricitat præ aliis, quod calor ad excludenda ova in hac sit magis proportionatus. Et quod plerumque mucus in primis viis apud pueros abundet.

Dolor itaque est à morfu. Color faciei pallidus à lymphæ stagnatione. Rubicundus autem ab inordinata fermentatione sanguinis.

Præcitus natium à lymphæ acrimo-

nia, quippe hæc balsamo suo vel chylo defraudatur.

Somnus est turbulentus à lymphæ acrimonia & visciditate.

Manus calent à sanguinis motu regressivo impedito, & intestino acuto.

Horrenda autem à vermibus excitati possunt symptomata, ut non raro ex incantatione produci videantur; hinc maturanda est curatio, quæ in his consistit.

1. Vermes debent enecari post expelli.

2. Putredini primarum viarum quovis modo resistendum.

Prius sit

℞. Raf. C. C. Zijß.

radio. siliis Dij.

Incisa dentur ad nodulum. S. Wilschlein ins Trincben/ vel adde rhabarb. Zijß. sal tartari gr. vij. flor. petlicor. p. ß.

℞. Pulv.

- ℞. Pulv. jalapp. ℞b.
C. C. Philosoph. ppt. gr. iiii.
cinnab. nativ. gr. j. fiat Pulvis.
S. Purgier-Pulver a. r. m. Decur cum
lacte vel multo.
℞. C. C. sine Δ e ℞j.
arcani duplicati ℞j. Misc. fiat
Pulv.
D. S. Pulver alle Morgen i. Messer spi-
ße voll.
℞. Tinctur. bezoard. ℞ib. S. Tinctur
gegen die Wärme zu xj. Tropfen
fen/ bis vel ter de die in potu ordi-
nario.
℞. Essent. contra vermes ℞iib. S. Bit-
ter Eisen zu xv. Tropfen ins
Trinken.
℞. Olei amygd. recens. express. ℞ij. S.
Mandel-Oel a. r. m. Mane cum
juscule: nulla insecta vivunt in o-
leo, quam vis in aceto vivant.
℞. C. C. sine Δ.
Corall ppt. aa. gr. xv.
℞ dulcific. ℞j.
Sacchari in aq. rosar. solut. ℞ij. Fi-
ant. a. rotula. S. Röchlein den
Tag über zunchmen.
℞. Aq. graminis.
C. C. citrat.
nasturtii aa. ℞ib.
Spir. vitrioli ℞is gr. vj.
Syr. violar. ℞ij. Misc.
S. Wasser Löffelweiß.
Commendantur alia adhuc plura v. gr.
Decoctum allii cum lacte.
℞. Pulv. contra vermes Augustan. ℞j.
S. Pulver vor 2. mahl.
℞. Spir. C. C. compos. ℞ib.
S. Spiritus zu 7. 9. bis 11. Tropfen.
Clysteres debent esse dulces v. g.
℞. Lactis ℞v.
Sacchari ℞vj. Fiat Enema,
Externè
℞. Ung. de arthanita sive
contra vermes ℞iij.
Elixir. Propr. ℞j. Misc. fiat lini-
mentum.
S. Sälblein zum Nabel.

CASUS LXXXI.

Scabies Humida.

Puer 9. annorum dormi-verat in eodem lecto cum discipulo suo scabioso, & idem contraxit malum, tument manus cum rubore & magnis pustulis, facies pallet, circa vesperam molesto turbatur pruritu.

Species ferè semper est ex Contagio, cujus causa est salacidum, quod cum chylo vel lacte ad angustissima vascula in corporis ambitu delatum ibidem cum al-

cali effervescit, fibrillas rumpit, unde omnia illa quæ in cute conspiciuntur phaenomena prodeunt.

H h 2

Circa